

Høringsinnspill: Forsvarlig drift ved Helgelandssykehuset

Jamfør mandat 3.3.

Innspillet kommer fra:

Overlege Per Laurits Pedersen

TSB pol HSYK avd Mo i Rana

Dato:

12.12.24

Innsending til: postmottak@helgelandssykehuset.no

Innledning:

Undertegnede har jobbet som overlege ved TSB Rusavdelingen, ved LAR HSYK Helgeland og ved TSB pol avd MiR i 7 år. Før dette jobbet jeg 20 år som fastlege i Mo i Rana, og mener å kjenne de enkelte fagmiljøene i Helgelandssykehuset rimelig godt. Gjennom alle disse årene har man ikke hatt et lokalt tilbud til de aller sykeste pasientene innen rus og psykiatri; de som må legges inn på tvang. Dette er pasienter som det kreves mange og sammensatte ressursgrupper for å håndtere, og derfor blir disse nå henvist til Bodø og NLSH for innleggelse på tvang innen Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern jfr. §§3.2 og 3.3.

Innen mitt fagfelt ser vi en økende tendens til tyngre stoffer som omsettes på det illegale markedet, noe som igjen medfører større psykisk belastning for en stadig yngre populasjon. Yngre pasientgrupper debuterer tidligere med potensielt farlige stoffer, som igjen virker psykosedrivende og som igjen krever innleggelse i akuttpsykiatrisk avdeling, der de ovennevnte paragrafer må benyttes. Rusutløste psykoser kan være forbigående. I noen tilfeller avdekkes det imidlertid en alvorlig underliggende psykosesykdom, som trenger et lengre tids opphold i institusjon for å håndteres. Dette er pasienter som dessverre blir det vi kaller "svingdørspasienter" innen psykiatrien; noe som betyr at disse skrives ut rimelig fort fra akuttpostene og overføres tilbake til de kommunene de kom fra. Mange blir så på nytt innlagt i akuttpostene ved nytt rusinntak som fremmer psykosesymptomene.

Innspill:

Ut fra den pasientgruppen vi i TSB jobber med, ville veien fra et opphold i akuttpsykiatrisk avdeling til et potensielt lengre tids opphold i en ren rusinstitusjon, eller kombinert rus og psykiatriavdeling (ROP avd), blitt kortere. Vi har allerede gjort oss noen gode erfaringer i samarbeidet mellom psykiatriske avdelinger og Rusavdelingen i HSYK. Rusavdelingen i Mo i Rana er av en slik bygningsmessig karakter, at skjerming av denne pasientgruppen vil være mulig å gjennomføre. Å overføre pasienter fra en akuttpost til en slik "subakuttpost", vil derfor være mulig å gjennomføre. Dette innebærer en behandlingsskjede som både kommer pasienten og oss behandlere til gode i form av sømløse behandlingsforløp.

Slik situasjonen er i dag, kan det virke som noen er usikre på om denne foreslåtte løsningen er levedyktig og forenlig med de ressurser vi har tilgjengelige. Og mitt svar til dette er både ja og nei.

Ja, den kan være levedyktig og den vil innebære en betydelig styrking av det lokale tilbudet til en allerede sårbar pasientgruppe. Vi har alle opplevd hvordan været i vår landsdel kan påvirke transportmuligheter både til lands, i lufta og til sjøs. At pasienter med disse aktuelle utfordringene ikke får hjelp tidsnok, er en stor tilleggsbelastning. Og ikke bare for dem, men også for oss som behandlere og ikke minst for de pårørende. Beredskapsnivået i Helgelandssykehuset er alltid på sitt beste i slike saker, men hva hjelper det når vi ikke har tilgang til de rette behandlingsressurser i vår landsdel.

Og nei til at vi per i dag ikke har nok ressurser tilgjengelige for å opprette en slik avdeling nå. Her forutsetter jeg at Helgelandssykehuset, i samarbeid med Helse Nord, er seg sitt ansvar bevisst på å rekruttere nok leger, sykepleiere, psykologer og sosialfaglig personell. Dette for å sørge for en totalbelastning av personellet som ikke er med på å brenne dem ut. Vi vet det er kamp om ressursene, det er kamp om psykiatere og psykologer, og det å tilby gode arbeidsbetingelser ved ansettelse, er særdeles viktig. I tillegg må en slik avdeling være av en viss størrelse for å sikre et robust og godt fagmiljø. Det å opprette egne rekrutteringsagenter innen psykisk helsevern, eller å styrke denne delen innen HR, må sterkt vurderes.

Noen mener at opprettelsen av en slik akuttpsykiatrisk avdeling på Helgeland vil være rekrutteringshemmende, mens andre tenker det motsatte. Det hadde da vært interessant å vite om det finnes konkret statistikk eller forskning som støtter slike uttalelser, eller om dette bare er tanker og synsing om hvordan fremtiden kanskje vil bli?

En ny-opprettelse av en akuttpsykiatrisk avdeling er ikke hverdagskost i Helse-Norge. Det å ha gode og gjennomtenkte planer for hvordan totalbelastningen på personell skal håndteres, hvor mange ekstra hender vi trenger og hvordan det bygningstekniske skal løses, er en forutsetning i det videre arbeidet.

Konklusjon:

Det er altså delte meninger om det aktuelle forslaget til opprettelse av en ny akutt psykiatrisk sengepost ved HSYK Mo i Rana. Mange er skeptiske til om det er nok ressurser tilgjengelige, noen mener det kommer i stor grad til å gå ut over den daglige driften ved andre avdelinger, og andre mener at dette forslaget kommer for tidlig.

Jeg vil bare minne om høringsinnspillet til ressursgruppens foreløpige rapport vedrørende Helgelandssykehuset 2025, der det ble konkludert med følgende i brev av 27.02.19:

Spesialistgruppen ved Senter for psykisk helse og rus i Mo i Rana støtter konklusjonen til ressursgruppen. Vi ønsker å gi følgende tilråding vedrørende tilbudet innen rus og psykisk helsevern i prosessen 2025:

- ***Etablering av vaktberedskap 24/7***
- ***Døgntilbudet innen psykisk helse og rus på samlokaliseres med det største somatiske akuttpsykehuset***

- *Etablere akuttpsykiatrisk sengepost*
- *Sikre at barn og unge i krise har et akutt tilbud etter kl 15.30*
- *Sikre fortsatt videreutvikling av gode helsetjenester ved DPSène på Helgeland.*

Ut fra min redegjørelse støtter jeg det videre arbeidet med planlegging av en akuttpsykiatrisk sengepost i Mo i Rana. Jeg mener dette vil komme de mest sårbare av alle pasienter på Helgeland til nytte, og spesielt innenfor det faget som står mitt hjerte nærmest, forutsatt at rammevilkårene oppfylles. Det må foreligge en bærekraftig og robust løsning, som også har rot og støtte i det faglige miljøet, før iverksettelsen er et faktum. Men inntil da heier jeg på prosjektet.

Med vennlig hilsen

Per Laurits Pedersen

Overlege TSB HSYK avd. Mo i Rana